

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

В. Л. Шаран

Ініціали та прізвище

Підпис

23 травня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ідейно-естетичні парадигми української поезії другої половини XX – початку XXI ст.

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Шифр Назва

Спеціальність 035 Філологія

Шифр Назва

Статус дисципліни варіативна

Нормативна (вибіркова)

Філологічний факультет

Кафедра української літератури та теорії літератури

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна	II	I	3/90	32	16	-	16	-	58	-	+	-
Заочна	II	I	3/90	8	4	-	4	-	82	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Розробники:

М. В. Іванишин

Підпис

М. В. Іванишин, канд. філол. наук, доцент

Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

П. В. Іванишин

Підпис

П. В. Іванишин, докт. філол. наук, професор

Ініціали та прізвище викладача, науковий ступінь та вчене звання

Схвалено на засіданні кафедри української літератури та теорії літератури

Протокол № 5 від 14 квітня 2017 р.

Завідувач кафедри П. В. Іванишин

Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні науково-методичної ради філологічного факультету.

Протокол № 3 від 27 квітня 2017 р.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради університету.

Протокол № 5 від 23 травня 2017 р.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання курсу – надати аспірантам базові знання про специфіку перехідного характеру літератури кінця ХХ – початку ХХ ст.; особливості впливу філософських ідей на розвиток української літератури кінця ХХ – початку ХХ ст.; специфіку взаємодії реалізму, модернізму постмодернізму та інших типів художньої свідомості.

Предметом вивчення курсу “Ідейно-естетичні парадигми української поезії другої половини ХХ – початку ХХІ ст.” є українська література другої половини ХХ століття в ідейно-естетичному вимірі.

Завдання:

- ознайомити аспірантів з методологічними та методичними засадами науково-педагогічного дослідження; змістом та послідовністю етапів здійснення науково-педагогічного дослідження; особливостями використання результатів наукового дослідження в педагогічній практиці;
- сформувати вміння проводити наукові дослідження з педагогіки; оформлювати та презентувати результати наукових розвідок;
- ознайомити з методичними вимогами до складання програми експериментального дослідження в галузі педагогіки.

Заплановані результати навчання:

аспірант повинен знати:

- поняттєво-категоріальний апарат науки;
- мету, функції та структуру методології науки;
- характер та основні особливості проведення науково-педагогічного дослідження;
- зміст та послідовність етапів проведення науково-педагогічного дослідження;
- характеристику методів дослідження;
- форми узагальнення наукових результатів;
- особливості використання результатів науково-педагогічного дослідження в педагогічній практиці.

аспірант повинен вміти:

а) загальна компетентність

- вміння робити узагальнення і висновки;
- здатність до інтерпретаційної гнучкості ;
- здатність до естетичної оцінки явищ мистецтва
- володіти методикою написання наукових робіт.

б) предметна компетентність

- уміти висвітлювати історіософські концепції буття України у пізньомодерністському поетичному дискурсі;
- орієнтуватися в основних моделях міфологізму художнього мислення поетів зламу століть, їхній зв'язок із модерністським типом світовідчуття;
- знати творчі маніфести та особливості розвитку модерністських течій у руслі української літератури в порівнянні з іншими літературами;
- розуміти генезу, джерела, світоглядно-естетичні засади поетичного покоління 80-х, обґрунтувати їх зумовленість культурно-історичними умовами перехідної доби.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівців: навчальний курс є самостійною дисципліною, що передбачена державним стандартом вищої освіти. Йому передують вивчення таких дисциплін: “Історія української літератури ХХ ст.”, “Сучасний український літературний процес”.

Зміст програми.

Проблема класифікації та періодизації української літератури другої половини ХХ ст. – поч. ХХІ ст.; художні моделі топосу міста у сучасній поезії; Моральні та національні виміри українського шістдесятництва; Естетичні засади поетів Київської школи та її оточення; міфологічна стильова течія та поети Київської школи; естетична платформа пізнього поетичного модернізму; постмодерністичні ознаки поетичних творів та тяжіння

до традиції в сучасній ліриці; історіософське осмислення України у поезії 80-тників; міфологізм художнього мислення сучасної поезії; парадигма екзистенційних мотивів сучасної української поезії.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма навч.				Заочна форма навч.			
	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні (семін.) заняття	СРС
1 семестр								
Тема 1. Проблема класифікації та періодизації української літератури другої половини XX ст. – поч. XXI.	2	0	2	6	2	0	2	10
Тема 2. Моральні та національні виміри українського шістдесятництва	2	0	2	16		0		12
Тема 3. Естетичні засади поетів Київської школи та її оточення	2	0	2	6		0		10
Тема 4. Міфологічна стильова течія та поети Київської школи	2	0	2	6		0		10
Тема 5. Естетична платформа пізнього поетичного модернізму	2	0	2	6	2	0	2	10
Тема 6. Постмодерністичні ознаки поетичних творів та тяжіння до традиції в сучасній ліриці	2	0	2	6		0		10
Тема 7. Історіософське осмислення України у поезії 80-тників	2	0	2	6		0		10
Тема 8. Парадигма екзистенційних мотивів сучасної української поезії	2	0	2	6		0		10
Разом за 1 семестр	16	0	16	58	4	0	4	82

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст лекційного курсу для студентів денної форми навчання
1 семестр

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Проблема класифікації та періодизації української літератури другої половини XX ст. – поч. XXI. Класифікація за типами дискурсів (неомодерний, постмодерний тощо). Генераційний принцип: шістдесятники, семидесятники, вісімдесятники, дев'яностики, позатисячники. Поділ на школи: «галицько-станіславська», «київсько-житомирська». [12, С. 5 – 19].	2
2.	Моральні та національні виміри українського шістдесятництва Художній час у творчості Ліни Костенко. Філософські універсалії М.Вінграновського. Домінанти художнього світу І. Жиленко. [10, С. 25 – 59; 282 – 361]	2

3.	Естетичні засади поетів Київської школи та її оточення Свобода творчості; автотелічна спрямованість модерної поезії. Звернення до етнокультурних основ. Символізм мовних форм. Метафізичний характер поетичного світу. Недекларативність поетичного письма. Ігровий характер творчості. Метафоричний тип письма. [9; С. 163 – 265] [23; С. 23 – 183]	2
4.	Міфологічна стильова течія та поети Київської школи Міф і поезія. Світ первісної міфології М.Григоріва. Міфологічне мислення В.Голобородька. Християнський міфологізм поезії В.Кордуна. Натурфілософія М.Воробйова. [9; С. 245 – 315] [23; С. 23 – 123]	2
5.	Естетична платформа пізнього поетичного модернізму Проблема модернізації основних засобів ліричного вираження світу в українській поезії, літературі пошуки нового типу художнього відтворення реальності. Основні риси естетичної платформи представників пізнього поетичного модернізму [5, С. 15], [12, С. 19 – 29]	2
6.	Постмодерністичні ознаки поетичних творів та тяжіння до традиції в сучасній ліриці Процеси деколонізації суспільства через деколонізацію культури у 90-х: повернення до національних цінностей, заперечення традиції та паразитування на традиційній культурі. Іронічність, колаж гра, дисгармонія, заперечення традиції, маргіналізація ліричного суб'єкта у постмодерній поезії, нігілістичні принципи та ідеї постмодерної поезії. Класифікація традиційної поезії за змістовими характеристиками. [12, С. 5 – 19]; [6]; [18, С. 123 – 130]	2
7.	Історіософське осмислення України у поезії 80-тників Парадигма української історії у творчості поетичного покоління 80-х. «Час становлення» національної ідентичності. Деміфологізована версія історії. [2, С. 195 – 253]	2
8.	Парадигма екзистенційних мотивів сучасної поезії Екзистенціалізм як складова пізньомодерністського поетичного дискурсу. Художнє вираження екзистенціалу самотності. Естетичне моделювання світу абсурду [1], [2, С. 319 – 378]	2
Разом за I семестр:		16

**Зміст лекційного курсу для студентів заочної форми навчання
1 семестр**

№ з/п	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1.	Проблема класифікації та періодизації української літератури другої половини XX ст. – поч. XXI. Класифікація за типами дискурсів (неомодерний, постмодерний тощо). Генераційний принцип: шістдесятники, семидесятники, вісімдесятники, дев'яностики, позатисячники. Поділ на школи: «галицько-станіславська», «київсько-житомирська». [12, С. 5 – 19].	2
2.	Естетичні засади поетів Київської школи та її оточення Свобода творчості; автотелічна спрямованість модерної поезії. Звернення до етнокультурних основ. Символізм мовних форм. Метафізичний характер поетичного світу. Недекларативність поетичного письма. Ігровий характер творчості. Метафоричний тип письма. [9; С. 163 – 265] [23; С.23 – 183]	2
Разом за I семестр:		4

**Перелік практичних занять
для студентів денної форми навчання
1 семестр**

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Проблема класифікації та періодизації української літератури другої половини ХХ ст. – поч. ХХІ. [12, С. 5 – 19].	2
2	Моральні та національні виміри українського шістдесятництва [10, С. 25 – 59; 282 – 361]	4
3	Естетичні засади поетів Київської школи та її оточення. Міфологічна стильова течія та поети Київської школи [9; С. 163 – 265], [23; С. 23 – 183], [9; С. 245 – 315]; [23; С. 23 – 123]	2
4	Естетична платформа пізнього поетичного модернізму [5, С. 15], [12, С. 19 – 29]	2
5	Постмодерністичні ознаки поетичних творів та тяжіння до традиції в сучасній ліриці [12, С. 5 – 19]; [6]; [18, С. 123 – 130]	2
6	Історіософське осмислення України у поезії 80-тників [2, С. 195 – 253]	2
7	Парадигма екзистенційних мотивів сучасної поезії [1], [2, С. 319 – 378]	2
	Разом за I семестр:	16

**Перелік практичних занять
для студентів заочної форми навчання
1 семестр**

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Проблема класифікації та періодизації української літератури другої половини ХХ ст. – поч. ХХІ. [12, С. 5 – 19].	2
2	Естетичні засади поетів Київської школи та її оточення. Міфологічна стильова течія та поети Київської школи [9; С. 163 – 265], [23; С. 23 – 183], [9; С. 245 – 315]; [23; С. 23 – 123]	2
	Разом за I семестр:	4

Зміст самостійної роботи для студентів денної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 1, читання критичної літератури, художніх творів.	7
2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 2, читання критичної літератури, художніх творів.	7
3	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 3, читання критичної літератури, художніх творів....	7
4	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 4, читання критичної літератури, художніх творів.	7
5	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 5, читання критичної літератури, художніх творів.	7
6	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 6, читання критичної літератури, художніх творів.	7
7	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 7, читання критичної літератури, художніх творів.	8
8	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 8, читання критичної літератури, художніх творів.	8
	Разом за I семестр:	58

Зміст самостійної роботи для студентів заочної форми навчання

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 1, читання критичної літератури, художніх творів.	41
2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до ПЗ 2, читання критичної літератури, художніх творів.	41
Разом за I семестр:		82

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Студентові пропонується перелік тем, на одну з яких необхідно підготувати розвідку до 15 сторінок. Бали за індивідуальне завдання розподіляються так: повнота розкриття теми – 4 бали, рівень творчості – 4 бали, грамотність бібліографічного опису – 2 бали.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

1. Критична рецепція творчості поетів Київської школи І. Дзюбою, В. Моренцем, К. Москальцем, М. Рябчуком.
2. Сильові особливості поезії В. Рубана.
3. Міфологічні основи поезії І. Калинця.
4. Форми інтертекстуальності у молодій українській поезії.
5. Творчість В. Герасим'юка, О. Забужко, І. Римарука та ін. представників покоління 80-х як текст есхатологічного змісту.
6. Екзистенціал самотності у поезії П. Гірника
7. Екзистенціальне світобачення О. Забужко у збірках «Травневий іній», «Диригент останньої свічки», «Автостоп», «Новий закон Архімеда», «Друга спроба: Вибране».

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесний, проблемно-пошуковий, репродуктивний, творчий, дослідницький.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

- Поточна успішність (30 балів);
- Співбесіда з лектором (30 балів);
- Індивідуальне завдання (10 балів);
- Підсумкова контрольна робота (30 балів).

Підсумковий контроль: залік.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Практичні заняття	Співбесіда з лектором	Індивідуальні завдання	Контрольна робота	Залік
30	30	10	30	100

Облік успішності за усні виступи студентів на практичних заняттях ведеться за чотирибальною шкалою («2», «3», «4», «5»). Бали за усні відповіді нараховуються за формулою: $X = A/n \times K/5$, де $K = 30$, A – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою при вивченні змістового модуля, включаючи оцінку «2», n – кількість цих оцінок, A/n – середня оцінка за усні виступи. Кількість балів X заокруглюють до цілих. Якщо середня оцінка поточного контролю менша за 2,5, то $X = 0$. Впродовж семестру студент повинен відповісти не менше 2 разів.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Агеєва В. Апологія модерну: обрис XX віку : [статті та есеї] / В. Агеєва. – К. : Грані. – Т., 2011. – 408 с.
2. Анісімова Н. «На зламі культурних епох : Поезія покоління 80-х років XX ст. у системі пізнього українського модернізму» : [монографія] / Н. Анісімова. – Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2012. – 529 с.
3. Вісімдесятники: антологія нової української поезії; [упор. І. Римарука; передм. М. Рябчука]. – Едмонтон: Вид-во Канад. ін.-ту українських студій, 1990. – 205 с.
4. Габор В. Українські літературні школи та групи 60-х – 90-х рр. XX ст. / В. Габор. – Львів : Піраміда, 2009. – 620 с.
5. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн / Т. Гундорова. – К. : Критика, 2005. – 263 с.
6. Іванишин В. П., Іванишин П. В. Пізнання літературного твору: Методичний посібник для студентів і вчителів / В. П. Іванишин, П. В. Іванишин. – Дрогобич : ВФ «Відродження», 2003. – 52 с.
7. Література XX ст.: проблеми періодизації («Круглий стіл») // Слово і Час. – 1995. – №4. – С. 52–66.
8. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі / С. Павличко // Теорія літератури. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.
9. Пастух Т. Київська школа та її оточення. Модерні стильові течії української поезії 1960 – 90-х рр. / Т. Пастух. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2010. – 780 с.
10. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління (Історико-літературний та поетикальний аспекти) / Л. Тарнашинська. – К.: Смолоскип, 2010. – 632 с.
11. Токмань Г. Теорія і практика прочитання української лірики XX ст. у діалозі з екзистенціальною філософією / Г. Токмань // Діалогічне прочитання української літератури: монографія [Г. Токмань, М. Корпанюк, Г. Мазоха та ін.; за заг. ред. Г. Токмань]. – К.: Міленіум, 2007. – С. 3-59.
12. Харчук Р. Сучасна українська проза. Постмодерний період: Навчальний посібник / Р. Харчук. – Київ: Академія, 2008. – 248 с.

Допоміжна:

13. Бу-Ба-Бу (Юрій Андрухович, Віктор Неборак, Олександр Ірванець): Вибрані твори: Поезія, проза, есеїстика — Львів: ЛА «Піраміда», 2008. – 392 с.
14. Даниленко В. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес / В. Даниленко. – К.: Академвидав, 2008. – 352 с.
15. Дві тони: Антологія поезії двотисячників. – К. : Маузер, 2007. – 302 с.
16. Дроздовський Д. Код майбутнього. Криза людини в європейській філософії : від екзистенціалізму до українського шістдесятництва / Д. Дроздовський. – К.: ВД «Всесвіт», 2006. – 170 с.
17. Зборовська Н. Код української літератури. Проект психоісторії новітньої української літератури / Н. Зборовська. – К.: Академвидав, 2006. – 504 с.
18. Іванишин П. В. Постмодернізм і національно-духовна ідентифікація / П. В. Іванишин // Українські проблеми. – 1999. – № 1–2. – С. 123–130.
19. Ільницький М. Сучасна українська поезія / М. Ільницький. – К., 1987. – 48 с.
20. Лебединцева Н. Явище літературного покоління в українській культурі кінця XX ст. / Н. Лебединцева // Наукові записки. – 2009. – Т. 118. – Вип. 105. – С. 35–40.

9. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://chtyvo.org.ua/>
<https://onlya.t.org.ua>

<http://www.uamodna.com/>
<http://vsiknygy.net.ua/>